

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/186/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114209641
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8114209641.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Šimkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinová 25, Bratislava, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C/136/2014-9 zo dňa 20.05.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Vyslovil, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ust. § 41 ods. 1, 2 a 3 a § 44 ods. 1,2,3,4,5,6,7,8,9 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2010 a v znení účinnom od 01.06.2010.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok.

Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Bez ohľadu na rôzne výklady ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení pred 1.6.2011 a po tomto dátume, teda či pod slovné spojenie rozhodnutia v rozhodcovských komisiách a zmierov nimi schválených je možné a potrebné zahrnúť rozhodcovské rozsudky vydané rozhodcovskými súdmi alebo vydané jedným rozhodcom súd uvádza, že v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku uvedenú

lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V súvislosti so vstupom do Európskej únie sa Slovenská republika zaviazala poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu vzhľadom na ich postavenie v spotrebiteľských vzťahoch, pričom v ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka bolo zakotvené, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, teda v akomkoľvek štádiu exekučného konania je oprávnený exekučný súd skúmať, či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom a po zistení, že rozhodcovský rozsudok takéto nedostatky má, exekúciu zastaví s poukazom na ust. § 45 ods. 1 až 3 Zákona o rozhodcovskom konaní.

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Zároveň poukázal na skutočnosť, že k zhodnému záveru došiel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.3.2011 pod sp. zn. 5Cdo 291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami.

Súd prvého stupňa zároveň poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS/606/2012 zo dňa 14.12.2012 s tým, že Ústavný súd SR poukázal na to, že už v predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu v trvaní aj niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uviedol, že v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase už 15-dňová lehota od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti na vykonanie exekúcie.

V uvedenom ustanovení je výslovne uvedené, že táto lehota sa nevzťahuje na prípady, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c), a), d) Exekučného poriadku, teda notársku zápisnicu a rozhodcovský rozsudok. Dôvodom tejto výnimky je nutnosť preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomnosti, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie. Rozhodovanie o žiadosti v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebolo ústavne udržateľné, ale v okolnostiach daného prípadu, keď sťažovateľka podávala žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcie hromadne, vzhľadom na to, že musela počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu je to možné považovať za ústavne akceptovateľné.

V predmetnom konaní súd nemal za preukázané nesprávny úradný postup - existenciu prieťahov v konaní ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zo zhodného dôvodu a s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Ústavného súdu SR nebolo možné konštatovať zbytočné prieťahy v konaní exekučného súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V uvedených veciach exekučný súd konal sústredene bez prieťahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom v predmetných spojených žalobách nezodpovedala skutočnosti.

K ustanoveniu § 44 ods. 2 exekučného poriadku súd prvého stupňa považoval za potrebné dodať, že je dňom zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie tohto poverenia, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležitého skúmania exekučného titulu, všetky namietané návrhy na vydanie exekúcie boli žiadané na základe titulu rozhodcovského rozsudku. keďže však členom titulu je rozhodcovský rozsudok je potrebné vychádzať aj zo spomínaného zákona o rozhodcovskom konaní, v ktorom kontexte pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia je extrémne krátka, aby zodpovedne exekučný súd preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiada súdneho exekútora o udelenie poverenia, vzhľadom na zložitosť veci, posúdenie súladu exekučného titulu zmenu so štátnym právnym

poriadkom, ale aj predpismi EÚ. napokon aj Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval zákonom stanovených lehotách.

Ďalej súd prvého stupňa dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia bola bez zbytočných prieťahov, v danej exekučnej veci bol oprávnený žiadaný o poskytnutie súčinnosti a predloženie vyjadrení na ktoré reagoval oneskorene a nakoniec v časti ani nepredložil listinné dôkazy, o ktoré bol žiadaný a to ohľadom preukázania účelu poskytnutého úveru.

Podľa názoru súdu prvého stupňa v ďalšom žalobca nepreukázal ani predpoklad zodpovednosti za škodu a to existenciou majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom súd v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenia o tom, že mu tieto náklady vznikli.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal z dôvodu, že žalobca bol v spore neúspešný a žalovanej trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Právne odôvodnil svoje odvolanie tak, že došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. Namietal, že postupom súdu bola mu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 221 ods.1 písm.f/ O.s.p. v spojení s ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p.), zároveň, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods.1 písm.h/ O.s.p. v spojení s ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p.). Zároveň, že nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (ust. § 205 ods.2 písm.c/ O.s.p.) a napokon, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 205 ods.2 písm.f/ O.s.p.).

Žalovaný namietal, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie musí byť preto zrušené.

S poukazom na článok 144 ods. 1 Ústavy SR a § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

V ďalšom odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že tento nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarcu vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však uvedené ignoroval a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je neakceptovateľný. Pritom právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie mohla byť odstránená len rozhodnutím exekučného súdu.

K úvahám o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou odvolateľ uviedol, že súdu neprináleží polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, ktoré svoje meritórne rozhodnutia nemôže na nich založiť. Súd tak úplne neguje stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrassburgu.

Odvolateľ ďalej súdu vytýkal jeho nesústreďenú činnosť, keď vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, kedy vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolačný súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 25.11.2014 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolačný súd sa však nestotožňuje so záverom súdu prvého stupňa čo do aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013.

Súd prvého stupňa vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo. Odvolačný súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré s výnimkou záveru o potrebe použitia ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. podrobne upravujúceho podmienky pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu s touto je potrebné súhlasiť. Išlo by totiž o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto právneho predpisu zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013 a preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy vzniknuté od 1.1.2013.

To však neznamená, aby súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

Z exekučného spisu veci vedenej pod pôvodnou sp.zn. 5C 231/2012, povinného: Y. L., 15Er/681/10 Okresného súdu Humenné vyplýva, že návrh o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bol doručený exekučnému súdu dňa 5.8.2010, exekučným titulom bol rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 12.1.2010. Podaním zo dňa 28.8.2010 bol žiadaný právny zástupca oprávneného, aby v lehote desiatich dní špecifikoval zmluvné pokuty, kapitalizované úroky a úroky z omeškania, ktoré tvorili súčasť istiny vo výroku rozsudku rozhodcovského súdu a v stanovenej lehote predložil zmenku. Uvedené podanie prevzal dňa 30.8.2010. Opakovane podaním zo dňa 3.12.2010 bol žiadaný priamo oprávnený o predloženie vyššie uvedenej špecifikácie až podaním doručeným exekučnému súdu dňa 12.5.2011, boli žiadané podklady predložené. Dňa 17.6.2011 bol žiadaný právny zástupca oprávneného a povinný o vyjadrenie sa, na aký účel bol poskytnutý úver. Na túto výzvu reagoval oprávnený podaním doručeným exekučnému súdu dňa 4.7.2011. Uznesením zo dňa 14.9.2011 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol a následne uznesením zo dňa 14.11.2011 exekúciu zastavil.

I odvolačný súd má za to, že v predmetnom konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup - existenciu prieťahov v konaniach ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

V danom prípade nesprávny úradný postup má spočívať v nedodržaní 15 - dňovej zákonnej lehoty stanovenej ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Táto 15 - dňová zákonná lehota sa výslovne vzťahuje na prípady, ak súd po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Pre zamietnutie žiadosti Exekučný poriadok žiadnu zákonnú lehodu neurčuje.

Nesúladsť exekučného titulu so zákonom je tiež dôvodom na zastavenie exekúcie podľa ustanovenia § 57 Exekučného poriadku. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto

rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku) upravuje Exekučný poriadok podrobne okamih, kedy tak má alebo môže urobiť nie je v ňom ustanovený explicitne. Z uvedeného možno vyvodíť, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. Z toho vyplýva, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania.

Materiálny prieskum súladu exekučného titulu so zákonom umožňuje i ustanovenie § 45 ods. 1, ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Vychádzajúc z tohto ustanovenia súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/, b/, alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b/ alebo c/.

Z vyššie uvedených ustanovení vyplýva jednoznačná potreba materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom. Za takejto situácie je 15 - dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom a práve preto zákon pri predpokladanom zistení rozporu exekučného titulu so zákonom nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na zastavenie exekúcie alebo na zastavenie exekučného konania.

Možno prisvedčiť súdu prvého stupňa, že exekučný súd konal bez prietahov a tvrdená nečinnosť exekučného súdu žalobcom nezodpovedala skutočnosti. V danej exekučnej veci bol oprávnený žiadaný o poskytnutie súčinnosti a predloženie vyjadrení, na ktoré reagoval oneskorene a nakoniec v časti ani nepredložil listinné dôkazy, o ktoré bol žiadaný.

Odvolačný súd súhlasí i s názorom súdu prvého stupňa, že žalobca nepreukázal ani predpoklad zodpovednosti za škodu a to existenciou majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom súd v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenia o tom, že mu tieto náklady vznikli.

Súd prvého stupňa správne rozhodol o i trovách konania.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny postupom podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, táto nepodala návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu nárok na náhradu trov konania nemohol byť priznaný. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.